מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להבין את מבנה עבודת השורשים ואת שמונה התחנות שבדרך להשלמתה
- לתרגל ראיון עם בן משפחה מבוגר וכתיבת סיכום מסודר של הסיפור ששמעו
- לתרגל איסוף ומיון מידע משפחתי - שמות, מקומות, תמונות ומסורות - לקראת כתיבת הפרקים
- להתנסות בתהליך של טיוטה, משוב ושיפור לקראת הגשה סופית של העבודה

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א׳ – פרק 1 • מכירים את הפרויקט – הכרת מבנה העבודה

1. ג – שמונה
2. ב – מטרה, שאלות מנחות, מסגרת כתיבה, דוגמה וצ'קליסט
3. א – סיפור המשפחה שלי
4. ב – תחנה 2

חלק ב׳ – פרק 1 • מכירים את הפרויקט – מתאימים תחנה לתוכן

1. 1 – ה (עץ משפחה, שמות, מקומות ותמונות)
2. 2 – ג (ראיון, מסע, חפץ ומסורת)
3. 3 – ד (היישוב או העיר שלי)
4. 4 – ב (מגישים טיוטה, מקבלים הערות ומשפרים)
5. 5 – א (רפלקציה, שער, תוכן עניינים והגשה)

חלק ג׳ – פרק 1 • מכירים את הפרויקט – חושבים ומיישמים

1. סיפורים שלא נכתבים עלולים להישכח, והתיעוד שומר אותם לדורות הבאים
2. יצירת קשר בין דורות, למידה על העבר וחיזוק הקשר המשפחתי
3. כל תשובה סבירה הקשורה למסורת, חפץ, מתכון או סיפור משפחתי
4. להגיש טיוטה, לקבל משוב ולשפר את הכתיבה בעקבות ההערות

חלק ד׳ – פרק 2 • השם שלי וסיפורו – מכירים את הפרק

1. לא נכון – זהו תוכנה של תחנה 3 - אוספים את המשפחה, ולא של הפרק הזה
2. נכון – זו בדיוק מטרת הפרק
3. נכון – כך מצוין באתר לגבי כל שמונת הפרקים

חלק ה׳ – פרק 2 • השם שלי וסיפורו – הבנה ויישום

1. ב – תחנה 2 - מתחילים ממני
2. ב – מטרה, שאלות מנחות, מסגרת כתיבה, דוגמה וצ'קליסט
3. ב – קרוב משפחה מבוגר כמו סבא או סבתא

חלק ו׳ – פרק 2 • השם שלי וסיפורו – כתיבה והשלמה

1. בסיפור
2. מי שאני

חלק ז׳ – פרק 2 • השם שלי וסיפורו – התאמה

1. 1 – ב (שיחה אמיתית עם סבא, סבתא או בן משפחה מבוגר)
2. 2 – א (להבין מאיפה הגעתי ומה מעצב את מי שאני)
3. 3 – ד (תיעוד סיפורים שעלולים להישכח אם לא כותבים אותם)
4. 4 – ג (ראיון, כתיבה, עריכה וציטוט מקורות)

חלק ח׳ – פרק 3 • עץ המשפחה וראיון עם בן משפחה – היכרות עם הפרק

1. נכון – זהו בדיוק התוכן של פרק 3
2. לא נכון – הראיון בפרק הזה הוא עם בן משפחה, לא עם חבר מהכיתה
3. נכון – אלה הנושאים המרכזיים שמוצעים לראיון בפרק

חלק ט׳ – פרק 3 • עץ המשפחה וראיון עם בן משפחה – היכרות עם הפרק

1. א – עץ משפחה וראיון עם בן משפחה
2. ב – בן משפחה מבוגר

חלק י׳ – פרק 3 • עץ המשפחה וראיון עם בן משפחה – איסוף מידע והכנת שאלות

1. שאלות
2. מקומות

חלק י״א – פרק 3 • עץ המשפחה וראיון עם בן משפחה – איסוף מידע והכנת שאלות

- 1 – ד (מאיפה היגרתם ולאן עברתם?)
- 2 – א (מאיפה החפץ הזה הגיע אליך?)
- 3 – ב (איזה מנהג המשפחה שומרת כל שנה?)
- 4 – ג (למה בחרו לקרוא לי בשם הזה?)

חלק י״ב – פרק 4 • המקום שלי - היישוב או העיר – מה אני כבר יודע/ת

1. נכון – זהו הנושא המרכזי של הפרק
2. לא נכון – אפשר ואף כדאי לכתוב היסטוריה קצרה של המקום
3. נכון – כל שמונת הפרקים בנויים באותו מבנה
4. לא נכון – הפרק מבקש לתאר גם מאפיינים וגם קשר אישי למקום

חלק י״ג – פרק 4 • המקום שלי - היישוב או העיר – איסוף מידע

1. בני משפחה או שכנים מבוגרים
2. קשר אישי למקום
3. A4
4. שאלות

חלק י״ד – פרק 4 • המקום שלי - היישוב או העיר – כתיבה ומחשבה

1. תשובה חופשית הכוללת שלושה מאפיינים רלוונטיים ומדויקים
2. תשובה חופשית המבוססת על מידע עובדתי אמיתי
3. תשובה אישית ומנומקת הכוללת דוגמה אחת לפחות
4. השוואה הכוללת לפחות דמיון אחד והבדל אחד בין שני המקומות

חלק ט״ו – פרק 5 • כתיבה, עיצוב והגשה – מכירים את התהליך

1. נכון – אכן כך בתחנה 7 מגישים טיוטה, מקבלים הערות ומשפרים
2. לא נכון – אחרי קבלת המשוב צריך לשפר את הכתיבה לפי ההערות שקיבלתם
3. נכון – בתחנה 6 כל פרק נכתב ומעוצב כדף A4
4. לא נכון – השער ותוכן העניינים נכתבים בתחנה 8, לקראת ההגשה הסופית

חלק ט״ז – פרק 5 • כתיבה, עיצוב והגשה – משלימים את התהליך

1. טיוטה
2. מעוצב
3. רפלקציה
4. שיפור

חלק י״ז – פרק 5 • כתיבה, עיצוב והגשה – חושבים וכותבים

1. שאלות הקשורות לבהירות הכתיבה, לעיצוב הדף או לתוכן החסר
2. הסבר שמזכיר שיפור הכתיבה, תיקון טעויות ושיפור הדף לפני ההגשה
3. תשובה אישית המתייחסת לגילוי חדש על המשפחה או על עצמם
4. לדוגמה שם התלמיד, כותרת העבודה ותמונה או איור הקשורים למשפחה

חלק י״ח – חזרה מסכמת – שאלות אמריקאיות על כל הפרקים

1. א – פרק 1
2. ב – השם שלי וסיפורו
3. ב – פרק 3
4. ג – היישוב או העיר שלי
5. א – קנבה
6. ג – שמונה
7. ב – מטרה, שאלות מנחות, מסגרת כתיבה, דוגמה וצ׳קליסט
8. א – מגישים טיוטה ומקבלים משוב

חלק י״ט – חזרה מסכמת – שאלות פתוחות על כל הפרקים

1. תשובה הכוללת רעיון של שימור זיכרון – סיפורים שלא נכתבים עלולים להישכח, ותיעוד שומר אותם לדורות הבאים.
2. תשובה אפשרית: להכין מראש שאלות על מסע, חפץ או מסורת משפחתית, ולהקשיב בתשומת לב בזמן הראיון.
3. תשובה מנומקת המראה קשר בין מקור השם או משמעותו לבין סיפור היישוב או ההגעה אליו.

כרטיס יציאה – מה לחפש

- תשובה טובה מזכירה שבכל פרק יש מטרה ברורה, שאלות שמכוונות את הכתיבה, ומסגרת שמארגנת את הטקסט בדף
- תשובה טובה מסבירה שטיוטה היא הניסיון הראשון והמשוב הוא הערות שמקבלים כדי לשפר לפני ההגשה הסופית
- תשובה טובה כוללת דוגמה אישית וקונקרטית ומסבירה בקצרה מה היא מלמדת על המשפחה או על הזהות של הכותב/ת

טיפים להפעלה:

- אפשר לחלק את החוברת למספר שיעורים - פרק אחד או שניים בכל שיעור, בהתאם לקצב הכיתה
- לתלמידים שמתקשים לגשת לבן משפחה לראיון אפשר להציע חלופה: כתיבה על זיכרון אישי או חפץ ביתי מוכר
- כדאי לעודד שיתוף בכיתה של קטעים קצרים מהעבודה, כדי לחזק את תחושת ההיכרות וההערכה ההדדית
- לתלמידים מתקדמים אפשר להציע להוסיף מקור נוסף למחקר, כמו תמונה ישנה או מסמך משפחתי

חוברת תרגול – עבודת שורשים כיתה ז׳

עבודת שורשים – כיתה ז׳

· עולים חדשים

תוכן החוברת

1. פרק 1 – מכירים את הפרויקט
2. פרק 2 – השם שלי וסיפורו
3. פרק 3 – עץ המשפחה וראיון עם בן משפחה
4. פרק 4 – המקום שלי - היישוב או העיר
5. פרק 5 – כתיבה, עיצוב והגשה

שם: _____ כיתה: _____

יצרה: רוית ראש בן ישי

חוברת תרגול – עבודת שורשים כיתה ז׳

חוברת התלמיד/ה **עולים חדשים**

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בחוברת הזאת יש תרגילים על עבודת השורשים. עובדים לפי הסדר, פרק אחרי פרק. בכל פרק יש שאלה קטנה לבדיקה עצמית.

📖 מילון קטן:

עבודת שורשים	עבודה אישית על סיפור המשפחה שלי
עץ משפחה	ציור או רשימה שמראה את בני המשפחה ואת הקשרים ביניהם
ראיון	שיחה מתוכננת שבה שואלים שאלות כדי לאסוף מידע או סיפור
מסורת	מנהג או הרגל שעובר במשפחה מדור לדור
דור	קבוצת אנשים שחיה באותה תקופה, כמו סבים, הורים וילדים
רפלקציה	כתיבה אישית על מה שלמדתי או הרגשתי בתהליך
טיוטה	גרסה ראשונה של כתיבה, לפני תיקון ושיפור
משוב	הערות שעוזרות לשפר את הכתיבה
מקור	המקום או האדם שממנו קיבלתי מידע
תוכן עניינים	רשימה שמראה אילו פרקים יש בעבודה ובאיזה עמוד הם נמצאים

1 חלק א׳ – פרק 1 • מכירים את הפרויקט – הכרת מבנה העבודה

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. כמה פרקים יש בעבודה כולה?

א) שישה ב) שבעה ג) שמונה ד) תשעה

2. מה כלול בכל פרק בעבודה?

א) רק שאלות מנחות ב) מטרה, שאלות מנחות, מסגרת כתיבה, דוגמה וצ'קליסט ג) רק דוגמה אחת

ד) רק מטרה וצ'קליסט

3. מה נושא העבודה?

א) סיפור המשפחה שלי ב) היסטוריה כללית של המדינה ג) מקצוע שאני רוצה בעתיד

ד) חג מסוים בלבד

4. באיזו תחנה כותבים על השם שלי?

א) תחנה 1 ב) תחנה 2 ג) תחנה 5 ד) תחנה 8

2 חלק ב׳ – פרק 1 • מכירים את הפרויקט – מתאימים תחנה לתוכן

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. תחנה 3 – אוספים את המשפחה	___	**א.** רפלקציה, שער, תוכן עניינים והגשה
2. תחנה 4 – שואלים ומקשיבים	___	**ב.** מגישים טיוטה, מקבלים הערות ומשפרים

3. תחנה 5 – מכירים את המקום	____	**ג.** ראיון, מסע, חפץ ומסורת
4. תחנה 7 – טיוטה ומשוב	____	**ד.** היישוב או העיר שלי
5. תחנה 8 – מגישים בגאווה	____	**ה.** עץ משפחה, שמות, מקומות ותמונות

3 חלק ג׳ – פרק 1 • מכירים את הפרויקט – חושבים ומיישמים

ענו בקצרה.

1. הסבירו במילים שלכם למה חשוב לשמר את סיפורי המשפחה (שימור זיכרון).

2. מהי לדעתכם התועלת שבשיחה עם בן או בת משפחה מבוגרים?

3. כתבו שתי דוגמאות לדברים שאפשר לשאול עליהם במשפחה, כמו חפץ או מתכון.

4. לפי מבנה המסלול, מה חשוב לעשות לפני הגשת העבודה הסופית (תחנה 7)?

4 חלק ד׳ – פרק 2 • השם שלי וסיפורו – מכירים את הפרק

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	פרק 2 בעבודת השורשים עוסק בעץ המשפחה ובתמונות	☐	☐
2	פרק 2 עוסק בשם הפרטי שלי ובסיפור שמאחוריו	☐	☐
3	הכתיבה והעיצוב של כל פרק בעבודה נעשים בקנבה	☐	☐

5 חלק ה׳ – פרק 2 • השם שלי וסיפורו – הבנה ויישום

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. איפה במסלול נמצא הפרק על השם שלי?

(א) תחנה 1 - מכירים את הפרויקט (ב) תחנה 2 - מתחילים ממני (ג) תחנה 4 - שואלים ומקשיבים

(ד) תחנה 6 - כותבים ומעצבים

2. מה יש בתוך כל פרק באתר?

(א) רק שאלה אחת (ב) מטרה, שאלות מנחות, מסגרת כתיבה, דוגמה וצ'קליסט

(ג) רק דוגמה ללא הסברים (ד) רק ציור

3. ממי כדאי לשאול על מקור השם?

(א) רק מורה (ב) קרוב משפחה מבוגר כמו סבא או סבתא (ג) רק חבר לכיתה (ד) אף אחד, זה סוד

6 חלק ו' – פרק 2 • השם שלי וסיפורו – כתיבה והשלמה

השלימו את המילה החסרה.

1. פרק 2 עוסק בשם שלי ו_____ שמאחוריו

2. אחת ממטרות עבודת השורשים היא להבין מאיפה הגעתי ומה מעצב את _____

7 חלק ז' – פרק 2 • השם שלי וסיפורו – התאמה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. קשר בין דורות	___	**א.** להבין מאיפה הגעתי ומה מעצב את מי שאני
2. זהות	___	**ב.** שיחה אמיתית עם סבא, סבתא או בן משפחה מבוגר
3. שימור זיכרון	___	**ג.** ראיון, כתיבה, עריכה וציטוט מקורות
4. כישורי לשון	___	**ד.** תיעוד סיפורים שעלולים להישכח אם לא כותבים אותם

8 חלק ח' – פרק 3 • עץ המשפחה וראיון עם בן משפחה – היכרות עם הפרק

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	בפרק 3 בונים עץ משפחה הכולל שמות, מקומות ותמונות	☐	☐
2	בפרק 3 כותבים ראיון עם חבר או חברה מהכיתה	☐	☐
3	בראיון עם בן המשפחה אפשר לשאול על מסע, חפץ או מסורת	☐	☐

9 חלק ט' – פרק 3 • עץ המשפחה וראיון עם בן משפחה – היכרות עם הפרק

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה עושים בפרק הזה?

א) עץ משפחה וראיון עם בן משפחה ב) כתיבת מתכון משפחתי בלבד ג) איסוף תמונות בלבד

ד) כתיבת שיר על הארץ

2. את מי מראיינים?

א) מורה בבית הספר ב) בן משפחה מבוגר ג) שכן מהרחוב ד) חבר מהכיתה

10 חלק י׳ – פרק 3 • עץ המשפחה וראיון עם בן משפחה – איסוף מידע והכנת שאלות

השלימו את המילה החסרה.

1. לפני הראיון חשוב להכין רשימת _____ מראש

2. בעץ המשפחה אפשר לרשום שמות, _____ ותמונות

11 חלק י״א – פרק 3 • עץ המשפחה וראיון עם בן משפחה – איסוף מידע והכנת שאלות

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. שאלה על מסע	___	**א.** מאיפה החפץ הזה הגיע אליך?
2. שאלה על חפץ	___	**ב.** איזה מנהג המשפחה שומרת כל שנה?
3. שאלה על מסורת	___	**ג.** למה בחרו לקרוא לי בשם הזה?
4. שאלה על שם	___	**ד.** מאיפה היגרתם ולאן עברתם?

12 חלק י״ב – פרק 4 • המקום שלי - היישוב או העיר – מה אני כבר יודע/ת

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	פרק 4 עוסק בהיכרות עם היישוב או העיר שבהם אני חי/ה	☐	☐
2	אסור לכתוב בפרק הזה על ההיסטוריה של המקום	☐	☐
3	כמו כל פרק בעבודה, גם בפרק 4 יש מטרה, שאלות מנחות ודוגמה	☐	☐
4	הקשר האישי שלי למקום לא רלוונטי לפרק הזה	☐	☐

13 חלק י״ג – פרק 4 • המקום שלי - היישוב או העיר – איסוף מידע

השלימו את המילה החסרה.

1. כדי ללמוד על ההיסטוריה של היישוב שלי כדאי לשאול _____ שגרים שם שנים רבות

2. פרק 4 עוסק בשלושה היבטים עיקריים: מאפיינים, היסטוריה קצרה ו _____

3. כל פרק בעבודה נכתב ומעוצב כדף _____ אחד

4. לפני תחילת הכתיבה כדאי לענות על ה _____ המנחות שמופיעות בפרק

14 חלק י"ד – פרק 4 • המקום שלי - היישוב או העיר – כתיבה ומחשבה

ענו בקצרה.

1. כתבו שלושה מאפיינים של היישוב או העיר שבהם אתם גרים (למשל: גודל, מיקום, אופי)

2. כתבו משפט אחד על ההיסטוריה הקצרה של המקום שלכם (מתי הוקם, מניין שמו וכדומה)

3. תארו במשפטים משלכם מה הקשר האישי שלכם למקום - מה אתם אוהבים בו ולמה

4. השוו בין המקום שבו אתם גרים היום לבין המקום שבו גדל אחד ההורים או הסבים שלכם - מה דומה ומה שונה?

15 חלק ט"ו – פרק 5 • כתיבה, עיצוב והגשה – מכירים את התהליך

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	בתחנה 7 מגישים טיוטה ולאחר מכן מקבלים משוב	☐	☐
2	אחרי קבלת ההערות על הטיוטה אפשר להשאיר את הפרק בדיוק כפי שהוא	☐	☐
3	כל פרק בעבודת השורשים נכתב ומעוצב כדף אחד בגודל A4	☐	☐
4	השער ותוכן העניינים נכתבים בתחנה הראשונה של המסלול	☐	☐

16 חלק ט"ז – פרק 5 • כתיבה, עיצוב והגשה – משלימים את התהליך

השלימו את המילה החסרה.

1. לפני ההגשה הסופית מגישים _____ ומקבלים עליה הערות לשיפור

2. בתחנה 6 כל פרק נכתב ו_____ כדף A4

3. בתחנה 8 כותבים _____ קצרה על תהליך העבודה, לצד שער ותוכן עניינים

4. אחרי קבלת המשוב יש לבצע _____ בכתיבה לפני ההגשה הסופית

17 חלק י"ז – פרק 5 • כתיבה, עיצוב והגשה – חושבים וכותבים

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. כתבו שתי שאלות שהייתם שואלים חבר או חברה שקוראים את הטיוטה שלכם, כדי לקבל מהם משוב מועיל

2. הסבירו במילים שלכם למה חשוב להגיש טיוטה ולקבל עליה משוב לפני ההגשה הסופית

3. כתבו רפלקציה קצרה: מה למדתם על המשפחה שלכם תוך כדי כתיבת העבודה

4. תארו מה יופיע בעמוד השער של העבודה שלכם, לפחות שלושה פרטים

18 חלק י"ח – חזרה מסכמת – שאלות אמריקאיות על כל הפרקים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. באיזה פרק לומדים להכיר את הפרויקט?

א) פרק 1 ב) פרק 2 ג) פרק 3 ד) פרק 5

2. במה עוסק פרק 2?

א) עץ המשפחה ב) השם שלי וסיפורו ג) היישוב או העיר שלי ד) הגשה סופית

3. באיזה פרק יש ראיון עם בן משפחה?

א) פרק 2 ב) פרק 3 ג) פרק 4 ד) פרק 1

4. במה עוסק פרק 4?

א) השם שלי ב) המתכונים במשפחה ג) היישוב או העיר שלי ד) המחוון

5. באיזו תוכנה מעצבים את הדפים?

א) קנבה ב) וורד ג) פאוורפוינט ד) פוטושופ

6. כמה פרקים יש בעבודה כולה?

א) חמישה ב) שישה ג) שמונה ד) עשרה

7. אילו חלקים יש בכל פרק?

א) רק דוגמה ב) מטרה, שאלות מנחות, מסגרת כתיבה, דוגמה וצ׳קליסט ג) רק צ׳קליסט

ד) רק שאלות מנחות

8. מה קורה לפני ההגשה הסופית?

א) מגישים טיוטה ומקבלים משוב ב) כותבים את השם שלי ג) בוחרים תמונה

ד) מראיינים בן משפחה

19 חלק י״ט – חזרה מסכמת – שאלות פתוחות על כל הפרקים

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. הסבירו במילים שלכם מדוע חשוב לתעד ולשמר סיפורי משפחה.

2. תארו שני דברים שתעשו כדי להכין ראיון טוב עם בן משפחה, בהתאם לפרק 3.

3. כתבו כיצד אפשר לקשר בין סיפור השם שלכם (פרק 2) לבין המקום שבו אתם גרים (פרק 4) בעבודה הסופית.

🎟️ כרטיס יציאה

אילו שלושה דברים חשובים צריך לכלול בכל פרק בעבודת השורשים (מטרה, שאלות מנחות, מסגרת כתיבה)?

מה ההבדל בין טיוטה למשוב, ולמה שני השלבים חשובים לפני ההגשה הסופית?

תנו דוגמה אחת למסורת, חפץ או מסע שיכולים להופיע בעבודה שלכם, ולמה דווקא הם מספרים משהו על המשפחה

איך הרגשתי בשיעור? ☹️ 😐 🙂 😀